

Koraalwetenschapper Rolf Bak:

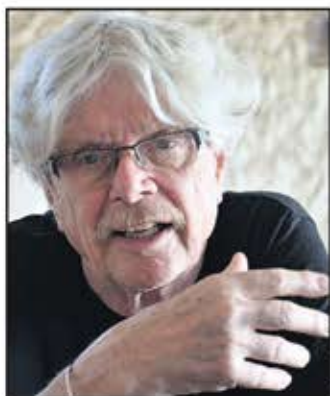
# 'Ontwikkeling bij Oostpunt zal rif doen afsterven'

WILLEMSTAD — "Als men daadwerkelijk op zodanige wijze tot ontwikkeling vanaf Lagun Blanku tot aan Punt Kanon zou overgaan, dan zal dit rif met zekerheid binnen 4,5 jaar kapot gaan ofwel afsterven. Dat staat vast", stelt Rolf Bak, een autoriteit op het gebied van wereldwijd koraalwetenschappelijk onderzoek. Hij reageert nadat de overheid onlangs een openbare hoorzitting heeft georganiseerd om het publiek te informeren over de plannen met betrekking tot Oostpunt en de mogelijke bestemmingswijziging van de gronden.

Het gepresenteerde zoningplan (planmatige studie) naar Oostpunt voorziet onder andere in de mogelijkheid van toeristische ontwikkeling langs de kust van het bovengenoemde gebied met vijf resorts/hotels voorzien van jachthavens, omgeven door residentiële bebouwing langs de lagunes. De mogelijkheid om de lagunes te openen en toegankelijk te maken voor boten kwam eveneens gedurende de presentatie aan bod.

De mogelijke effecten op het bijzonder waardevolle koraalrif werden hierbij buiten beschouwing gelaten. Prof. dr. Rolf Bak verbonden aan de Universiteit van Amsterdam (UvA), medewerker van het Koninklijk Nederlands Instituut voor Zeeonderzoek (NIOZ) en hoofdredacteur van het wetenschappelijk blad Coral Reefs van The International Society for Reef Studies (ISRS) heeft op wereldniveau het langst lopende monitorsysteem/onderzoek naar de gesteldheid van koralen lopen. Dit onderzoek startte in 1973 onder andere op Curaçao en Bonaire en geeft een duidelijk beeld van de gemiddelde koraalbedekking.

Door de jaren heen is een duidelijke en sterke afname in de gemiddelden van de koraalbedekking waar te nemen. "Toen ik in 1973 met het onderzoek



Rolf Bak

startte, lag de gemiddelde koraalbedekking van het hele eiland tussen de 35 en 45 procent. Over de jaren is dit gemiddelde sterk gedaald en bedraagt nu 15 procent, behalve op Oostpunt

waar men over de afgelopen twintig jaar zelfs een lichte toename van het koraal waar heeft kunnen nemen. Het rif van Oostpunt is bijzonder omdat het nog een koraalbedekking van ongeveer 45 procent heeft", aldus Bak.

Hij benadrukt dat de gesteldheid van koralen binnen het Caribisch gebied slecht is en dat Curaçao zich vergelijkbaar in een redelijke positie bevindt om nog wat aan conservering te kunnen doen. "Curaçao heeft al zo weinig koraalbestanden kan men vandaag de dag vrijwel als een 'commodity' (handelswaar) beschouwen. Men kan het verkopen – ik doel hiermee op toerisme – en er geld mee verdienen. Een voorzichtige berekening wijst uit dat een goed behouden rif 1,6 miljoen dollar per strekkende kilometer opbrengt. Deze opbrengsten zullen alleen maar stijgen, aangezien er elders in het Caribisch gebied en verderop in de wereld (bijvoorbeeld de



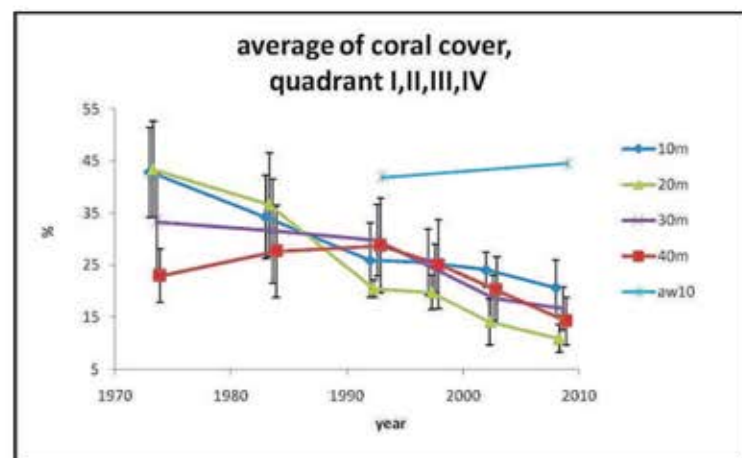
Dit is een kwadrant bij Awa Blanku (Oostpunt) waarop de rijke koraalbedekking te zien is. Deze foto werd vorig jaar genomen.

Rode Zee) sprake is van toenemende schaarste. Het rif van Oostpunt, zoals dit nu bewaard is, zal alleen maar in waarde stijgen. Men kan het letterlijk als een 'gouden ei' voor de toekomst zien", aldus Bak.

Hij stelt dat de mogelijke ontwikkelingen, zoals deze onlangs werden gepresenteerd, onherroepelijk tot het afsterven van het rif zullen leiden binnen een betrekkelijk korte periode. Bak bevestigt dat het Oostpunt-rif een versterkende werking heeft op de benedenstroomse riffen, plus langs de hele zuidkust van het eiland. Dit werd door de Amerikaanse marienbioloog Aaron Hartmann onlangs verklaard. "Als men bijvoorbeeld alleen al de lagunes zou openen zou dit een desastreuze uitwerking op het rif hebben. Het zand/sediment zou dan uit de lagunes spoelen en het rif bedelven waardoor het afsterft. En dan hebben we het nog niet over het bouwproces zelf", aldus Bak. Als een mogelijk compromis

tussen ontwikkelen en niet ontwikkelen noemt hij de mogelijkheid om de ontwikkeling van de kust geheel stroomafwaarts, dus naar het Westen van Hamrack (richting Fuik), te doen plaatsvinden. De koraalwetenschapper meent dat de overheid en de eigenaren van Oostpunt een duidelijke

keuze hebben: "Net zoals men in het verleden op Bonaire ervoor heeft gekozen om Klein Bonaire niet toeristisch te ontwikkelen en waar men het behoud van natuur heeft laten prevaleren. Dit heeft zich uiteindelijk geloond, want het eilandje is een zeer populaire duikbestemming geworden."



Op deze grafiek is de afname van de gemiddelde koraalbedekking over de jaren heen goed te zien. De enige stijgende grafiek (licht blauw), over de laatste twintig jaar, geeft de toename bij Oostpunt weer.